

48082

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhanoğlu** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **18.08.2026**

İskender.

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili

İzmir Aliğa Organize Sanayi Bölgesi'nde ve Gebze'de faaliyet gösteren Smart Solar fabrikasında çalışan işçiler, toplu iş sözleşmesiyle güvence altına alınan enflasyon farkı ve ilave puanın ücretlerine yansıtılmadığını belirtmektedir.

Fabrika yönetimi, hem Aliğa hem de Gebze fabrikalarında çalışanları toplantıya çağırarak; savaş, hammadde fiyatları, ekonomik koşullar ve şirketin mali güçlükleri gerekçe gösterilerek toplu iş sözleşmesinde yer alan ücret artışının uygulanmayacağını bildirmiştir. Ağustos ayı ücretlerinin sözleşmede öngörülen artış uygulanmadan yatırıldığı ifade edilmektedir.

Toplu iş sözleşmesi, kapitalistlerin tercihiyle göre uygulayıp uygulamayacağı bir niyet belgesi değil; anayasal toplu sözleşme hakkının kullanılması sonucunda ortaya çıkan bir düzenlemedir. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'na göre iş sözleşmeleri toplu iş sözleşmesine aykırı olamaz. Buna rağmen patronun sözleşmeden doğan ücret yükümlülüğünü tek taraflı biçimde yerine getirmemesi, yalnızca Smart Solar işçilerinin ücretleriyle sınırlı olmayan; toplu sözleşme hakkının fiilen ortadan kaldırılmasına yol açabilecek ağır bir ihlaldir.

Smart Solar işçileri, önceki toplu iş sözleşmesi döneminde de enflasyon farklarının gecikmeli ve üç taksitte ödendiğini, mevcut sözleşmede ücretlerinin gerçek enflasyon karşısında zaten korumasız bırakıldığını ifade etmektedir. İşçiler ayrıca yüksek ücretli ve kıdemli çalışanların baskı ve yıldırma yoluyla işten ayrılmaya zorlandığını, yerlerine asgari ücret veya asgari ücretin biraz üzerinde ücretlerle yeni işçilerin alınmasının planlandığını, böylece işyerindeki genel ücret düzeyinin "doldur-boşalt" yöntemiyle aşağı çekilmek istendiğini aktarmaktadır. Haklarını arayan ve yönetimden farklı görüş açıklayan işçilerin işlenme ve işten çıkarılma tehdidiyle karşı karşıya bırakıldığı da ileri sürülmektedir.

Şirket yönetimi, Gebze fabrikasındaki 2025 grevi sırasında Kayseri'de fason üretime yönelmiş; sonradan kaldırılan bir mahkeme kararına dayanarak polis eşliğinde fabrikadan tır çıkarılmasının ardından, buna karşı çıkan ve aralarında sendika temsilcilerinin de bulunduğu 44 işçiyi işten çıkarmıştır. Gebze'de anayasal grev hakkını etkisizleştirmeye çalışan şirket yönetiminin bugün toplu iş sözleşmesiyle kazanılmış ücret hakkını uygulamaması birbirinden bağımsız değildir. Devlet eliyle işçilerin grevlerinin kırılması, işten çıkarılması ve bu uygulamaların yaptırımsız kalması, patrona imzaladığı toplu iş sözleşmesini dahi tanımama cesareti vermiştir. Dolayısıyla yaşananlar yalnızca ödenmeyen bir ücret farkı değil; grev,

48082

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

sendikal örgütlenme ve toplu sözleşme haklarının birlikte etkisizleştirilmesi sürecinin devamıdır.

Şirketin kamuoyuna açıkladığı mali ve operasyonel veriler ise işçilere sunulan “mali zorluk” gerekçesiyle açık bir çelişki oluşturmaktadır. Smart Solar’ın 2026 yılının ilk altı ayında hasılatı 6 milyar 828 milyon TL’ye, brüt kârı ise 1 milyar 400 milyon TL’ye ulaşmıştır. Ayrıca İstanbul Sanayi Odasının 2025 yılı Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesinde yer almaktadır. Aliğa tesisinde yıllık 1.500 MW kapasiteli wafer üretimini 2025 yılında devreye almış; tam kapasite çalıştığını açıkladığı 800 MW’lık güneş hücresi üretim kapasitesini 1.400 MW artırarak 2.200 MW’a çıkaracak yeni yatırım için finansman sağladığını kamuoyuna duyurmuştur. Üstelik Aliğa’daki yatırımı, 15 Ekim 2022 tarihli ve 6211 sayılı Cumhurbaşkan Kararı ile proje bazlı devlet yardımı kapsamına alınmıştır.

Patronların imzaladıkları toplu iş sözleşmelerini dahi uygulamama cesareti bulması; Bakanlığınızın etkisiz denetimlerinin, hak ihlallerine karşı caydırıcı yaptırımlar uygulamamasının ve iktidarın ücretleri baskılayan, sendikal örgütlenmeyi engelleyen politikalarının sonucudur.

Bu bağlamda;

1. Smart Solar’ın Aliğa ve Gebze fabrikalarında toplu iş sözleşmesinde yer alan enflasyon farkı ve ilave ücret artışını uygulamamasına ilişkin Bakanlığınızca resen bir inceleme veya teftiş başlatılmış mıdır? Başlatılmadıysa gerekçesi nedir?
2. Bakanlığınızın tespitlerine göre toplu iş sözleşmesinin ilgili ücret maddesi hangi tarihte yürürlüğe girmiştir? Bu hükümden yararlanması gereken işçi sayısı ve işçilere ödenmeyen toplam ücret farkı ne kadardır?
3. İşçilerin sözleşmeden doğan enflasyon farklarının gecikmeksizin, eksiksiz ve işlemiş faiziyle birlikte ödenmesini sağlamak üzere Bakanlığınız hangi işlemleri yapacaktır?
4. Bir işverenin tarafı olduğu toplu iş sözleşmesinin ücret hükümlerini “şirketin mali durumu”, “savaş” ve “hammadde fiyatları” gerekçesiyle keyfi olarak uygulamayarak suç işlemesi hakkında hangi idari ve hukuki yaptırımlar uygulanacaktır?
5. Haklarını talep eden işçilerin fişlendiği, baskı ve yıldırıma maruz bırakıldığı ve işten çıkarılmakla tehdit edildiği iddiaları hakkında inceleme başlatılacak mıdır? Bu uygulamaların 6356 sayılı Kanun’da güvence altına alınan sendikal hak ve özgürlüklere aykırı olup olmadığı araştırılacak mıdır?
6. Smart Solar’ın Aliğa fabrikasında 2024, 2025 ve 2026 yılları itibarıyla SGK’ye bildirilen işe giriş ve işten ayrılış sayıları kaçtır? İşten ayrılan işçilerin çıkış kodlarına göre dağılımı nedir? Şirkette kıdemli ve görece yüksek ücretli işçilerin çıkarılarak yerlerine düşük ücretli işçilerin alınmasına dayanan bir istihdam politikası uygulanıp uygulanmadığı araştırılacak mıdır?
7. Smart Solar’a Bakanlığınız, SGK ve İŞKUR tarafından bugüne kadar sağlanan sigorta primi işveren hissesi desteği, istihdam teşviki, işbaşı eğitim desteği ve diğer mali desteklerin ayrı ayrı tutarı nedir? Bu desteklerden kaç işçi üzerinden yararlanılmıştır?
8. Proje bazlı devlet desteği kapsamında Smart Solar’a sağlanması öngörülen, azami tutar sınırı bulunmayan 10 yıllık sigorta primi işveren hissesi desteğinden bugüne

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

- kadar yararlanılmış mıdır? Yararlanılmışsa kamu tarafından karşılanan toplam prim tutarı ne kadardır?
9. Gebze’de grevin mahkeme eliyle kırılması teşebbüsü ve işçilerin işten çıkarılması karşısında Bakanlığınızın sessiz ve yaptırımsız kalmasının, Smart Solaryönetimine bugün Aliğa’da imzaladığı toplu iş sözleşmesini dahi uygulamama cesareti verdiğini kabul ediyor musunuz; sözleşmeden doğan ücret haklarının eksiksiz ödenmesi ve sendikal hak ihlallerinin engellenmesi için hangi işlemleri yapacaksınız?
 10. Türkiye genelinde 2023-2026 yılları arasında toplu iş sözleşmesi hükümlerinin işverenlerce uygulanmaması nedeniyle Bakanlığınıza kaç şikâyet ulaşmıştır? Bunların kaç hakkında teftiş yapılmış ve hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
 11. Smart Solar’da yaşananlar işçilerin “barajsız sendika, yasaksız grev, güvenceli iş” talebinin ne kadar yakıcı olduğunu bir kez daha göstermektedir. 16 Haziran 2025 tarihinde on binlerce işçinin imzasıyla TBMM Başkanlığına sunulan “Barajsız Sendika, Yasaksız Grev, Güvenceli İş” kanun teklifinin yasalaşması için Bakanlığınızın herhangi bir çalışması var mıdır? Bakanlığınız bu teklifi ne zaman gündemine alacak ve işçilerin sendikal haklarının fiilen kullanılabilir hale gelmesi için somut bir adım atacaktır?